

Vladimir Prochvatilov: Výškové balóny nad Ukrajinou rozptýlia vojnovú hmlu

- CZ24 News | 13. února 2023

USA/ČÍNA/UKRAJINA: Let čínskeho driftujúceho balóna nad Amerikou ukázal výhody tohto typu prieskumu nepriateľského územia a náročnosť zničenia balóna.

USA sa proti „China Spy Balloon“ ani nepokúsili použiť systémy protivzdušnej obrany „Patriot“ (hoci majú na svojom území 1106 takýchto systémov), ani systémy protivzdušnej obrany THAAD (sú ich asi dve desiatky).

Čínsky balón letel vo výške 20 km a „Patriot“ ho mohol zostreliť a THAAD o to skôr. Existujúce systémy protivzdušnej obrany zjavne na rádiopriepustné balóny nefungujú – „nevidia“ ich. USA boli nútené vyslať proti čínskemu nafukovaciemu špiónovi stíhačku F-22, ktorá zostrelila balón raketou „Sidewinder“ s infračervenou samonavádzacou hlavicom.

Ak by balón letel vo výške 30 km, potom by ho F-22, ktorej strop je 20 km, nedosiahla. Výškové stíhače MiG-31 a MiG-25 sa však s touto úlohou dokážu vyrovať. Nikto iný na svete takéto lietadlo nemá.

Američania zostrelili čínsky balón, keď klesol na 19 km a stíhačka F-22 „Raptor“, ktorá ho zostrelila, letela vo výške 17 km. Z nižších výšok raketa AIM-9M „Sidewinder“ zrejme nemôže zasiahnuť cieľ letiaci nad lietadlom.

Vo výške 40 km by mohol byť balón teoreticky zostrelený ruskými systémami protivzdušnej obrany S-300 a S-400, avšak „na zasiahnutie takéhoto cieľa by bolo potrebné použiť raketu 48. série; hoci údaje z jej technického listu síce naznačujú nižšie výšky, ale pri prechode cez naznačenú oblasť možno raketu vystreliť aj viackrát,“ píše ruský vojenský portál „Zvezda“.

Ozbrojené sily Ukrajiny disponujú značným počtom systémov protivzdušnej obrany S-300, no nedisponujú potrebnými raketami dlhého doletu. Na ruských vojenských fórach sa teraz živo diskutuje o možnosti použitia automatických unášaných balónov, podobných „čínskeho balónu“, ktorý preletel Amerikou, na vykonávanie fotografického a video-prieskumu nad ukrajinským územím. Kvalita foto- a video-materiálov pri stratosférickom snímaní pozemských objektov je oveľa vyššia ako pri snímaní z vesmíru.

„Dolgoprudenskoe Design Bureau of Automation“ (DKBA) vyrába „voľne letiace automatické balóny“ navrhnuté na vedecké a komerčné účely, ktoré nie sú v žiadnom prípade horšie ako tie čínske. Produkty spoločnosti môžu lietať dlhú dobu vo výškach od 10 do 30 km a vykonávať širokú škálu úloh. Výškové balónové laboratórium — VAL sa tak môže zdvihnúť do výšky až 33,5 km, uniesť takmer tonu nákladu a zostať lietať dva týždne.

Let balóna je možné riadiť pomocou rádiových príkazov z pozemných aj vzdušných riadiacich bodov. Konštrukcia balóna poskytuje možnosť inštalácie na zavesenie a následné oddelenie od neho „špeciálneho nákladu s hmotnosťou 250 kg rádiovým príkazom z pozemnej riadiacej stanice“. V súčasnosti táto funkcia zahŕňa vypúšťanie nanosatelitov do vesmíru, no rovnako môže byť špeciálnym nákladom vyčkávacia munícia alebo letecká bomba.

VAL je vybavené všetkými prostriedkami vzdušného prieskumu a je schopné sledovať objekty pomocou „systémov video sledovania a rádiového sledovania v reálnom čase nad vodnou hladinou, štátnymi hranicami, komunikáciami, v obytnom sektore, nad miestami osobitného určenia a športovými a verejnými zábavnými podujatiami“.

Čínsky balón počas letu manévroval pomocou vrtúl namontovaných na závese, ktorých elektromotory poháňali solárne panely. Vzhľadom na vysoké rýchlosti prúdových vetrov je však takýto manéver dosť obmedzený.

Na rozdiel od čínskeho balóna je VAL schopný manévrovať zmenou letovej výšky odhodením balastu. Vzdušné prúdy dosahujú šírku desiatok alebo dokonca stoviek kilometrov, pričom ich „hrúbka“ (výška) nie je väčšia ako kilometer. Ak napríklad vo výške 20 km fúka vietor zo západu na východ, tak vo výške 18 km môže fúkať zo severu na juh. A pohybom z jedného prúdu do druhého alebo pomocou smeru vetra ľahko zmeníte smer balóna.

Mimochodom, ruské balóny sa vyrábajú nielen v Dolgoprudnom.

VAL nesie asi tonu pieskovej záťaže, čo mu umožní opakovane meniť výšku letu a sledovať zamýšľaný kurz. Na stúpanie sa piesok vysýpa, na zníženie výšky sa vypúšťa plyn. Zásoby piesku a plynu sa však skôr či neskôr minú a manévry už nie sú možné. Na tento moment zrejme čakalo americké letectvo, ktoré poslalo svoje stíhačky na prenasledovanie čínskeho balóna, až kým neklesol do výšky 19,3 km.

Trasy vzdušných prúdov nad Ukrajinou umožňujú vykonávať foto- a video-rekognoskáciu kedykoľvek počas celého roka. Vzdušné prúdy nad Ukrajinou a nad celou Európou teraz fúkajú zo západu na východ, takže prieskumné a bojové stratosférické balóny môžu byť vypúšťané z Kaliningradu, z územia Bieloruska alebo z námorných lodí v Baltskom mori.

Od apríla do septembra sa v stratosfére vo výškach 20-25 km vytvára takzvaná cyklopauza. V tomto čase sú vzdušné prúdy veľmi slabé a nestabilné. Preto sa balón vypustený z Donecka môže vznášať na jednom mieste veľmi dlho a zariadenia inštalované na jeho závese dokážu mapovať nepriateľské územie v okruhu až 600 kilometrov – od Charkova po Užhorod.

Od septembra do konca jesene fúkajú nad Ukrajinou stratosférické vetry z východu na západ a z ľubovoľného miesta v Ruskej federácii možno vypúšťať balóny na prieskum.

Čínsky balón, ktorý bez prekážok preletel nad Amerikou, opäť potvrdil, že všetko nové je dobre zabudnuté staré. Balón vybavený modernými prístrojmi je schopný vykonávať širokú škálu úloh, prieskumných aj útočných.

Ruské prieskumné balóny, neprístupné ukrajinským systémom protivzdušnej obrany a letectvu, budú môcť neutralizovať prevahu v spravodajských informáciách, ktoré Ozbrojené sily Ukrajiny dostali vďaka ich začleneniu do informačného priestoru NATO.

[ZDROJ](#)

Překlad: NF